

Ötven sor

Kisho Kurokawa a Halászbástyán, szemben a Súdío '84 kamerájával, háta mögött a tavaszi fényben vibráló Dunával és a Parlament csipkeépületével két kezével eléggé melyre mutatva jellemezte, hol tartunk építészeti minőség tekintetében. Persze a világ egyik legkiválóbb építésztervezőjének véleménye túlságosan magas mércét szab, de nemcsak figyelmeztető és tanulságos, hanem

minőség és megítélés

általánosabb összefüggéseit is sejtetni engedi.

Részint arra döbrentett rá, hogy az új, korszerű technológiák éppúgy precíz, nagy szakértelmet igénylő és szeretettel végzett munkát kívánnak meg, mint régen a kézművesektől. A kézművesség reneszánszát ísoltta a világhírű építész, s úgy gondolom, ez a hipotézis az élet más területeire, a munka megannyi szférájára érvényes. Érvényesnek kell lenni, hisz egy nemrégiben közzétett statisztika szerint például a kereskedelmi forgalomba kerülő bútorknak mindössze 72 százaléka felel meg a követelményeknek, tehát a vásárlók közel egyharmada bosszankodásra, utánajárára van ítélve. A nemzetközi piacokon már dolgozik a „minőségi interpol”-nak nevezett nemzetközi szervezet. Honosítani lehetne.

S hányszor olvashatjuk, hogy exporttermékeink minősége javul, megüti a nemzetközi mérték. S ilyenkor kinyílik a bicska a zsebemben. Mert miért vagyunk mi, magyarok önmagunk előtt alávalóbbak másoknál? Egy másnak miért tűrjük el a nem illeszkedő paneleket, az összerakhatatlan bútorokat, az anyaghibás öltönyöket, az olvashatatlan nyomású könyveket? Miért mutathatja ki egy szociológiai vizsgálat, hogy a magyar napilapok hasábjain az építészetről szóló cikkek 90 százaléka pozitív, sokkal több „a jó”, mint „rossz”, hogy gyakoribb a mennyiségi és technikai értékek emlegetése, mint a minőség. Miért jelent még ma is értéket egy „korszerű lakásban” a villannyal, vízzel, gázzal és egyéb közművel való ellátottság? Miért lehet minőség érték a többszínűség, „az eddigieknél nagyobb alapterület”, az hogy „a lakások többségében étkezőfülke is van” stb. S miért kell ahhoz Japánból iderempülni, hogy egy ország döbbenjen rá, néha bizony ámtjuk magunkat, önmagunk megítélésében liberálisabbak vagyunk másoknál.

A művészet területén még különösebb dolog az érték, mely nyilván nem a használt anyagok minőségére, vagy az alkotói szándékot realizáló mozzanatra vonatkozik, hanem az emberi indulat tisztaságára, a létrehozó gondolat és érzelm tartalmasságára, a művész üzenet „foghatóságára”. Rozsdás vashulladékból összeállított plasztika is lehet igaz műalkotás, mint ahogy egy precíz megfestett — „Olyan, mintha élne!” — portré is lehet dilettáns. Még kínosabb a helyzet, ha szűkebb körzónilyásban kialakult tévhitek kapnak erőt. Nemrégiben egy itteni művész olvasta a fejemre, hogy gyakran a saját fészünkbe piszkítok. Azaz, jobban kellene szeretni, népszerűsíteni, pátvoltgatni a helyi értékeket, csak hogy nem nagyobb bűn-e az ónamítás, önmagunk becsapása, mint a néha kellemelemben szembenézés? S kinek a számlájára írható a záptojások okozta kellemetlen illat? Azokéra-e, akik húzzák az orrukat, vagy akik záptojásokat potyogtatnak a fészekbe?!

Tandi Lajos

Országos FEB-tanácskozás

A bölcsészettudományi karok felvételikét előkészítő országos bizottsága, az Alami Ifjúsági Bizottság, a Szakszervezetek Országos Tanácsa, a Művelődési Minisztérium és a FEB SZET iroda tisztségviselői részvételével tegnap, szombaton Szegeden, a KISZ Csongrád megyei politikai képzési központjában ülést tartott. A résztvevők dr. Hegyi András elnökletével megvitatották a felvételi vizsgákra történő szakfárgyi előkészítés helyzetét, a levelezés, a táborok és a személyes konzultációk tapasztalatait, további feladatait.

A tanácskozáson megállapítottak abban, hogy augusztus 26. és 29. között a bölcsész FEB rendezi meg a felvételi vizsgák előkészítéséért felelős középiskolai tanárok második országos konferenciáját Szegeden.

A MOTESZ közgyűlése

A Magyar Orvostudományi Társaságok és Egyesületek Szövetségének évi közgyűlést szombaton rendezték a Semmelweis Orvostudományi Egyetem elméleti épületében. Dr. Nyerges Gábor egyetemi tanár főtitkári beszámolójában elmondta: az utóbbi esztendőben csaknem 400 tudományos rendezvényük volt, amelyek közül kiemelkedett a magyar orvosok tudományos találkozója. A Magyarok Világszövetségével és a Magyar Tudományos Akadémiával közösen szervezett tanácskozáson áttekintették, hogy a magyar orvosok — az itthon és a külföldön élők — miként járultak és járulnak hozzá az egyetemes orvostudomány fejlődéséhez.

A MOTESZ nemzetközi kapcsolatairól szólva a főtitkár elmondta, hogy egyesületeik 148 nemzetközi tudományos szervezettel tartanak kontaktust. A magyar szakemberek tevékenységének elismerését jelzi, hogy a nemzetközi szervezetek tavaly 13 magyar szakembert választottak vezetőségi tagjaik sorába, elnöki, alelnöki funkcióba, 15 tagtársukat pedig nemzetközi, illetve nemzeti orvostudományi társaság tiszteletbeli, illetve levelező tagjává választottak.

A szövetség a korábbi évekhöz hasonlóan hathatósan támogatja a fiatalok tudományos törekvéseit — hangoztatta a főtitkár.

A közgyűlés résztvevői elfogadták a MOTESZ-díj alapítására vonatkozó javaslatot.

Munka és műveltség

Ismét záróakkordjához érkezett Csongrád megye legnagyobb szabású kulturális mozgalmanak, a *Munka és műveltség* vetélkedőnek idei rendezvénysorozata: tegnap, szombaton a szegedi Ifjúsági Házban rendezték meg a megyei döntőt, vagyis a „végső összecsapást” a versenyző kollektívák között.

Nyolc brigád ezúttal három témakörben (gazdaságpolitikai ismeretek, történelem, művészettörténet) mérte össze tudását. Az első feladatkörhöz tulajdonképpen sok hozzátennivaló nincs: a gazdasági kérdések az utóbbi években oly mértékben váltak életünk, tájékozottságunk alapelemeivé, hogy szinte nincs is mit csodálkoznunk azon, hogy a versenyzők megfelelő felkészültségről adtak számot. Történelemből és művészettörténetből nagyjából azonos időszakot kellett alaposabban megismerni: a magyar történelem 1699-től 1825-ig, tehát a reformkor kezdetéig terjedő periódusát, a karlócai békével, a Rákóczi-szabadságharcral, Mária Teréziával, II. Józseffel, illetve a hazai művészet és művelődés állapota 1650 és 1825 között — azaz az ellenreformáció és a barokk, valamint a felvilágosodás és a klasszicizmus stílusirányzatait. Hogy a vetélkedő

Versenben a brigádok

brigádok mindezekből igen jóra „vizsgáztak”. Bizonyítja a zsűri ama értékelő mondata, miszerint azt a célt, hogy megismerjük múltunkat, jelenünket és a jövő feladatait, maximálisan sikerült teljesíteni.

A legjobb nyolc együttes Csongrád megye képzőművészeinek különböző alkotá-

sait nyerte el, közülük elsőként a legjobbnak bizonyult *Elektron '71, a hőmérvővársárhelyi Elektrofém Isz brigádja* választhatott. Második helyen a *Hódiköt Bollyai János*, harmadik helyen holtversenyben az *Ülési Afész Ifjú Gárda* és a

Szegedi Állami Gazdasági Asztalos János brigádja végzett.

Kiállítás a modellezésről

A hazai modellezés 75 éves. Az a kiállítás, amely tegnap nyílt meg a szegedi Balázs Béla Úttörőházban, a megtett útról ad vázlatos képet. S ha az elmúlt idő történetére nem is, az itt látható modellekre érdeklődéssel figyel az ember, s nem csupán a fiatalság.

Találékonyaságról, kézügyességről, technikai ismeretről, anyagismeretről, — alkotói készségről, s mi minden másról vall ez a kiállítás. S vall persze a mindent megismerni akaró fiatalokról, akik szinte nem tudják eldönteni, hogy a vízi élet, a levegőtenger, vagy mondjuk, az autózás legyen-e, amivel foglalkoznak, akár hivatás-szerűen, akár hobbként. Hiszen a kiállításon látható eszközök, a világbajnokságot nyert sebességi hajómodell, az önjáró, rádióirányítású hajók, a valóságghú tenger-alattjáró, a vitorláshajó-moc-dell, a repülő, az autók, amelyek messze túlszárnnyalják sebességben a nagy járműveket, meg a többi — a szegedi, a vásárhelyi, szentesi, csongrádi, makói modellezők készítményei — minden képzeletet megra-

gadnak. Aki a kiállítást megnézi: maga is szeretne készíteni valami hasonlót.

S akik valóban készítettek, a modellezők legjobbjai jöttek össze 5-én, délelőtt Csongrád megyéből a kiállítás színhelyén. Dr. Takács Antal, a modellezők megyei

szakszövetségének elnöke szölt az elmúlt 75 évről. A mozgalom élenjáróinak ki-tüntetést, jutalmat nyújtott át dr. Palotai Jenő örnagy, az MHSZ megyei titkára. (A kiállítás megtekinthető május 8-ig, mindennap reggel 8 órától.)

A műszaki hónap programjából

Holnap, hétfőn folytatódik a XXIV. műszaki hónap rendezvénysorozata. Dél-élelt 10 órakor a Technika Házában Nemes László tart előadást Video magnetofonok, műholdas távközlés címmel. Délután fél háromkor kezdődik Farkas Zoltán előadása a DÉGÁZ tanács-termben (Pulcz u. 44.), amelynek témája az energiazáradalkodás a gázszolgáltatásban.

Holnapután, kedden öt rendezvényre kerül sor, közülük kettőt tartanak a Technika Házában. Délélelt 10 órakor dr. Alpár Tibor és Kormos Ernő ad előadást. A cím: A növekedés útje a hatékonyság tükrében a fa- és bútortiparban a VI. ötéves terv időszakában és az exportgazdaságosság. Délután kettőkor termálkin-csünk lesz a téma. Vález Gyula a termálvízutatás dél-alföldi eredményeit, dr. Juratovich Aladár Szegeden és környékén a termálvíz kommunális és mezőgazda-sági hasznosítását ismerteti.

Délélelt tíz órakor három előadás hangzik el a szegedi személpályaudvar kultúr-várotermében. Benczédy Mihály: A konténerfuvarozás jelenlegi helyzete és távlati fejlesztési irányelvei. Tihanyi Zoltán: A helyi konténerfuvarozás jelenlegi helyzete és irányítása. Kojnok Jenő: Számítógép alkalmazása, a konténer irányítása.

Délután egykor kerekasztal-beszélgetés lesz a DÉMASZ-központ tanács-termben, amelynek a témája a

kritikus időjárás okozta üzemzavarok tapasztalatai. A beszélgetést Zelena Ferenc és Gazdag János vezeti. Tizennégy órakor a KISZÖV-klubban a VI. ötéves terv teljesítésének tapasztalatai és feladatai a gazdaság- és szövetkezetpolitikai munka területén címmel Horváth János tart előadást.

Mesebalett a Zenés Színházban

Önálló produkcióval mutatkoznak be ma, vasárnap délelőtt 10 órakor a Szegedi Nemzeti Színház táncosai a Zenés Színházban: a *Hófehérkét* és a *Hamupipókét* adják elő két részben. *Csajkovszkij*, *Delibes*, *Grieg* és *Prokofjev* zenéjét a szövegkönyvekhez a betanító, rendező, a budapesti Operettszínházból Szegeden vendégeskedő Géczy Éva „igazította”, aki egyébként a Grimm-testvérek meséi nyomán írta és koreografálta a két művet. A főbb szerepekben Ugjai Ilonát, Mátyó Évát, Kolep Zoltánt és Horváth Károlyt, illetve Baráth Ibolyát, Ábrahám Anikót, Kopalcsik Évát láthatják a nézők, a Hamupipókében „báli vendégként” pedig Schaub Magdolna, Janó Andrea, Hell István és Schuenda Gábor táncol majd. Érdekes, hogy a hét törpét a Postás Művelődési Ház balettliskolájának

ifjú növendékei alakítják. Ménesi Gabriella betanította. Képünkön — amely

a tegnap délelőtti próbán készült — a mesebalett egyik jelenete.

Búcsú Lacsán Mihálytól

Senki se mondta olyan szépen és olyan melegen: „Gyerököm!” Szeretet, bizalom és türelem volt ebben a megszólításban, amivel a fiatalabbakat illette. És hányféle hangszívallyal tudta ejteni. Klcsit megnyújtotta, ha rosszszallott vagy kifogásolt valamit; megszaportáza, amikor magyarázott vagy győzködött; szinte harapta a szótagokat, ha indulatba jött. Ezt a fajta ejtést azonban nagyon ritkán gyakorolta. Harminc éven keresztül elég gyakran találkoztam vele, és ideges-ségen sose kaptam. Hangoskodni se láttam.

Lacsán Mihályról beszéllek, akit holnap kísérek el végső nyughelyére. Pontosabban: Miska bácsiról — mert hiszen az volt ő mindenkinek. Anynyira közel élt az emberekhez, hogy mindenkit nevével szólított. Mert mindenkit ismert. Nem csak a mozgalomban. Hosszú időn keresztül hivatásos tanácsai dolgozó volt, kerületi tanácselnök. Nyugdíjasan is aktív tanács-tag, pártbizottsági tag. Fáradhatatlan társadalmi munkás. Amikor egészségének gyöngülése miatt már nem tudta vállalni a tanácstagságot, akkor is szervezett. Akkor is ott volt a helyére állt tanács-tag minden beszámolóján.

Elég szer meg is kereste: „Gyerököm! Azzal a gyerekorvosi rendelővel csináljunk valamit!... Gyerököm! Valami elismerést ki kellene járn a tómb lelkes társadalmi munkásainak!... Gyerököm! Ez a sok rongálás! Vegyék szigorúban!...”

Nem a „hivatalból” irányított. Kisélt az Ős utcába, a helyszínre; közügyekben személyesen járt el; még Vácra is elkocsikázott, hogy meglátogassa a Szegedről bevonult katonafiúkat. Szinte minden közéleti fórumon ott volt kedves feleségével, Ilonka néniével, aki ugyancsak nagy szeretettel vállalt szerepet, munkát pihenő-éveiben is. Több ciklusban viselt képviselői mandátuma után sem nézte le a lakóterületi aprómunkát Ilonka néni sem. Mindig nyitva volt az ajtajuk barátoknak, elvtársaknak; mindig jutott tőlük tanács, segítség a fiatalab-baknak. Miska bácsi még pár hónapja is elcsípte a kabátgombomat: „Gyerököm! Ez a sok gépkocsi tönkre teszi ezt a gyönyvő-rű Arany János utcát! Ne hagyjátok!” Pedig akkor már igen-igen gyöngülő-ben volt ritmusszabályozóval dolgozó szíve.

Holnap kikísérjük őt az emlékek kertjébe. De az emléket visszahozzuk a szívünkben. Kedvességét, bölcs derűjét, ember- és ügyszeretét, fáradhatatlanságát. Magunkat talár vigasztalhatjuk valamelyest azzal, hogy amit tőle tanultunk, itt él és munkál majd gondolkodásunkban, magatartásunkban, elkötelezettségünkben. De mit mondunk a kedves Ilonka néni-nek? A gyerekeinek? Az unokáinak?

Mindnyájunk kedves Miska bácsija! Értelmes, szép munkásleleted öriz meg az elmúlástól.

Sz. Simon István